A°. 1835. N°. 95.

SURINAAMSCHE Courant. LETTERKUNDIG Dagblad.

Vrijdag den 27sten November.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 26 *November* 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 20sten dezer, n°. 1230/1113, is tot *DIENAAR DER JUSTITIE* benoemd en aangesteld, PIETER ARIENS STEIN.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 28 September 1835.

Nederlanden.

AMSTERDAM, 26 September.

Zijne Majesteit heeft bepaald, dat de brik *Pegasus*, welke onlangs uit de West-Indien is teruggekeerd en thans te Hellevoetsluis ligt, met h t einde dezer maand buiten dienst zal worden gesteld en opgelegd, en de Kommandant van gemelden bodem, de kapitein-luitenant ter zee J. P. Muller, benevens de verdere daarop dienende Officieren, enz., op non-activiteit zullen worden gebragt.

— Sedert eenige maanden zagen wij met genoegen, dat de gazverlichting hier ter stede eene aanzienlijke uitbreiding ontving; de meest bezochte straten en grachten werden van gaz-pijpen voorzien en die verlichting won allengskens meer en meer veld. Thans vernemen wij van goederhand, dat er in de Kerk der Hervormden, de Nieuwezijds Kapel, in de Kalverstraat, eerlang eene proeve zal genomen worden, om die Kerk door middel van gaz te verlichten, terwijl de daartoe noodzakelijke werkzaamheden bereids verordend en gedeeltelijk aangevangen zijn.

— Het onlangs nieuw gebouwd Paleis van Justitie te Amsterdam, wordt thans gebruikt tot berging der decoratien van den Stads Schouwburg.

— Men verneemt, dat het Paviliqen in den Hout, nabij Haarlem, eerstdaags zal ingerigt worden tot eene Militaire Akademie.

— Men verneemt dat het huis, laatstelijk bewoond door wijlen Mr. J. C. van de Kasteele, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, hetwelk schuins over het paleis des Konings in deze residentie staat, en dezer dagen openbaar zou worden verkocht, voor den prijs van *f* 22,000 ondershands van wege Z. M. is aangekocht. Men wil dat hetzelve zou worden ingerigt voor Z. K. H. Prins Alexander, tweeden zoon van Z. K. H. den Prins van Oranje.

— Zekere Dr. Verries te Berlijn, heeft instrumenten uitgevonden, waardoor hij aan dooven het gehoor terug geeft. Hij neemt het kleine vleezige uitwasje van het trommelvlies weg en heeft op deze wijze te Berlijn bereids aan dertig dooven het gehoor terug gegeven.

Duitschland.

FRANKFORT, 26 September.

Partikuliere berigten uit Kalisch te Berlijn ontvangen, melden, dat de vereenigde krijgsmanoeuvres der Russisch Pruissische troepen thans werkelijk een aanvang had den genomen; den 12 September was in het legerkamp eene pleglige godsdienstoefening gehouden; de keizer had aan zijne hooge gasten een diné van 200 couverts en de Keizerin een soupé gegeven. Op dringend verzoek des Keizers en der Keizerin zou de Koning en de Oostenrijksche Prinsen hun verblijf te Kalisch nog tot den 19den verlengen. Niettemin verwacht men den Keizer en den Koning reeds den 24sten te Töplitz. De Koning van Pruissen zal na den afloop der wapenschouw eenige honderd gedenkpenningen met het opschrift: *Krijgsmans-Eer*, doen uitdeelen. Te Kalisch bevond zich een schilder van oorlogstooneelen om verschillende militaire groepen en scenen uit het legerkamp en der krijgsmanoeuvres te schetsen. Tot het vervoer der Vorstelijken en andere personen van af Kalisch over Breslau naar Töplitz worden op de verschillende post-stations voor eenen wegsafstand van vier mijlen niet minder dan 1600 paarden gereed gehouden. Gedurende de zamenkomst te Töplits zullen daar allerlei vermakelijkheden plaats hebben, als krijgsevolutien van Oostenrijksche legerafdeelingen, groote jagtpartijen, de plegtige legging van den grondslag voor het aan de bij Kulm gevallen Russen gewijde gedenkteeken, enz. Voorts verneemt men, dat de Koning verscheiden benoemingen en veranderingen in het hooge personeel des legers heeft gemaakt; zoo wordt de bevelhebber van het 6de legerkorps, Graaf von Zieten, door den gezagvoerder van het 1ste legerkorps vervangen; het kommando te Koningsbergen wordt aan den Generaal von Kranseneck opgedragen; de Generaal Thile wordt Chef van den Generalen Staf; de post van Inspecteur-Generaal der geschutgieterijen, buskruid- en wapenfabrijken, opengevallen door het overlijden des Generaals von Drann, zal met de werkzaamheden van het Departement van Oorlog worden vereenigd, enz.

Frankrijk.

PARIJS, 22 September.

De liberalen revolutie in Spanje houdt op dit oogenblik al de Fransche dagbladen bezig. Het *Journal des Débats* vult twee lange kolommen met zijne klagten op. Al het kwaad komt, volgens hem, van daar, dat niet Christina van aanvang of het stelsel van intimidatie heeft aangenomen, hetwelk zoo *behendig* en zoo *gelukkig* in Frankrijk door de doctrinairen is in praktijk gebragt.

Constitutionnel: » De minister-verandering in Spanje is eene hoogst waarwigtige daadzaak en die ons toeschijnt de ontknooping van de ontzaggelijke verwarring, waarvan dit land de schouwplaats is, te moeten verhaasten. Door dien maatregel is aan de eerste en voornaamste grieve der Junta's voldaan. Wij twijfelen geenszins of het nieuwe ministerie zal zich haasten de Cortes bij een te roepen en aldus de beweging der liberale provincien te bedaren. De laatste gebeurtenissen hebben aan het schiereiland doen zien wat hetzelve aan strijdbare manschap aan zich vervat. Dat slechts die magt eenparig gerigt worde op het doel, hetwelk zich alle Spaansche patriotten voorstellen, en het Calismus zal weldra vernietigd zijn »

Courrier Français: » Te midden van de algemeene verontwaardiging, welke des Heeren de Toreno's manifest in alle de provincien heeft te weeg gebragt, moet men eenen trek opmerken, die aan het volk van Spanje geheel bijzonder eigen is: alvorens dat manifest op de openbare pleinen te verbranden, sneed men er de onderteekening der Koningin uit, om te doen zien dat men niet de Regentes met hare ministers op gelijken voet stelde. In weerwil van deze eerbiedbewijzing zal echter welligt de kwestie betreffende het regentschap ten nadeele van Maria Christina worden beslist. De infant Don Francisco verlaat Valencia om zich naar Madrid te begeven. Zijne terugkomst aldaar treft zamen met de verandering van het stelsel, en hij zoude wel aan die verandering niet vreemd kunnen zijn.»

Het *Journal du Commerce* beschouwt den Infant Don Francisco de Paula als geroepen, om in de zich voorbereidende gebeurtenissen eene gewigtige rol te spelen.

Bon Sens: » De val van het Spaansche juiste midden is deelswijze te wijten aan den Engelschen invloed, die door geheel het Schiereiland den Franschen invloed vervangt »

Temps: » Men berigt als stellig dat de Generaal Alava weigert het presidentschap van den Raad aan te nemen. Hij zal, zegt men, tot dien post vervangen worden door Don Ramon Gil de la Quadra, die reeds tot het Ministerie van Binnenlandsche Zaken benoemd is. De Heer Mendizabal volhardt er in, dien verheven post niet te willen aanvaarden; even als Warwick wil hij liever Raadspresidenten maken, dan zelf Raadspresident te zijn.

» Overigens verklaart zich deze belangloosheid door den onmetelijk grootte rijkdom van den Heer Medizabal; welken men op 15 millioen fr. begroot. Hij heeft vertrouwd op de toekomst der Portugesche en Spaansche revolutien, en de beurs heeft hem voor dit patriotsch vertrouwen beloond. Voegen wij daarbij dat de Heer Medizabal, Grootmeester van de Orde der Vrijmetselaren in Spanje is, hetwelk tot op zeker punt, uit hoofde zijner politieke leeringjaren, zijnen magtigen invloed op de provinciale Junta's verklaart.

» Van heden af aan, kan men zeggen, dat in Spanje de revolutie volbragt is; het komt er nu slechts nog op aan, haar te regelen. Het natuurlijke gevolg hiervan is, dat te Madrid de Fransche invloed verdwenen is, die op Engeland zal overgaan. De Heer Rayneval zal, in plaats van zijdelings bevelende aanschrijvingen, voortaan slechts eenvoudige berigten over te zenden hebben.

» Reeds beschuldigd de Heer Rayneval in zijne depeches op eenen hevigen toon de Engelsche Ambassade, en verwijt hij het Whig-Kabinet en deszelfs vertegenwoordiger, ondershands de Junta's opgerud en den politieken Cerberus losgelaten te hebben. Wat vast staat, is, dat de Heer Mendizabal niet vreemd is geweest aan de beweging van Estramadura, de laatste provincie, die nog aan de Koningin was getrouw gebleven; laat ons daarbij letten op de omstandigheid, dat de Heer Mendizabal regtstreeks van Londen, en over Lissabon, is teruggekeerd.»

De *Quotidienne* rigt tot het Ministerie van Lodewijk Philips de volgende toespraak:

Eene laatste proeve wacht u: Maria Christina heeft eene politiek aangenomen die met de uwe strijdt; zij werpt in Spanje sich den mannen in de armen, welke gij in Frankrijk bestrijdt. Een nieuw Ministerie vereischt nieuwe verkiezingen naar eene nieuwe wijze uitgebragt: de revolutionaire opwinding zal gedeputeerden maken; deze zullen het Gouvernement stuk voor stuk omwerken; van het Estatuco Real zal welhaast niets meer overblijven dan eene Harde, van het Koningschap niets meer dan eene gekerkerde dame, welken alleen door Hendrik V zal kunnen bevrijd worden. Ga voort met hem te belemmeren, met hem uwe oorlogsvloten, uwe tolbeambten, uwe politieagenten, uwe vrijwilligers tegen te stellen.

De *Temps* schijnt dit laatste niet van de Fransche Staatsfuurlieden te wachten. » Opmerkelijk is het," zegt hij, » dat er bij onze doctrinairen eene opwelling blijkbaar wordt van Don Carlos te beschermen; reeds voeden zij heimelijk wenschen voor zijne zegepraal. Dit straalt zelfs door in de legerberigten welke het Ministerie publiek maakt, in de haast met welke het te weten doet al wat den Pretendent gunstig is; althans men belooft zulks aan Europa. Wat men in dit oogenblik te Parijs ducht, is, eene voor de Regentes ongunstige beweging, eene verklaring der Cortes die haar van het Regentschap ontzet, en het opdraagt aan den Infant Don Francisco, wien de liberale partij voor de uitdrukking van haar stelsel houdt. De voorwaarden aan Don Francisco de Paula voor te stellen, zouden zijn: de constitutie van 1812, het erkennen der provinciale Junta's en Gouvernementen, de bevestiging van alle plaatselijke vrijheden; zijnde dit de eenige middelen, welke men als van voldoende kracht beschouwt om Don Carlos af te weren."

— Op den 28 Augustus zijn, ten gevolge van een tegen 's Konings leven gesmeed nieuw plan, hetwelk op het oogenblik van deszelfs uitvoering hadde zijn ontdekt, wederom eenige gevangennemingen geschied. Ditmaal moet het eene zamenzwering extra muros betreffen.

— Uit Parijs, dd. 29 Augustus, meldt men:

Er is hier eene gewigtige arrestatie bewerkstelligd. Sints drie weken deed de policie nasporingen om den Heer Pepin, ex kapitein der nationale garde uit te vinden, op wien zware verdenking rust, onder anderen meent men te weten, dat Pepin in betrekking stond met Fieschi, en dat hij hem kort voor 28 Julij te eten had genoodigd. Ook moet Pepin te dier tijd eene som van 200 francs aan de vervaardiger der helsche machine hebben betaald. Gedurende al dien tijd had de Heer Pepin, door aanhoudend van gewaad en verblijf te verwisselen, alle vervolging weten te ontgaan. Ditmaal echter is hij in zijne woonplaats gearresteerd, werwaarts hij zich had begeven om de laatste toebereidselen tot zijn vertrek naar buitenlands te maken. De Heer Pepin is dezelfde, die in 1832 van het tegen hem door den krijgsraad geveld doodvonnis werd vrijgesproken; hij was destijds beschuldigd op den 6den Junij uit zijn huis in de faubourg st. Antoine op de nationale garde geschoten te hebben; men gelooft dat deze arrestatie, welke met belangstelling werd te gemoet gezien, de instructie van Fieschies pogen zal bespoedigen.

— Het *Journal de Paris* van 31 Augustus, en nog andere dagbladen, melden dat de Heer Pepin het ontvlugt is. Hij was te middernacht uit de conciergerie gehaald om tegenwoordig te zijn bij eene huiszoeking die in zijne woning moest plaats grijpen. De Justitie heeft des nachts in Pepins woning het heimelijk gemak doorzocht, ten einde sporen van zijne medepligtigheid aan Fieschies aanslag te ontdekken; dit niet alleen, men heeft zelfs opgravingen gedaan om wapenen te vinden; op dit oogenblik deed Pepin, grooten honger voorgevende, den regter van instructie Legonidec besluiten, twee agenten, die hem vergezelden, heen te zenden, de een om brood, de ander om wijn te halen. Met den regter ter instructie en den kommissaris Milliat alleen gebleven zijnde, bragt Pepin aan een dier Heeren eenen slag toe in het aangezigt, wierp den ander tegen den grond, blies het licht uit, sloot de deur van den kelder en nam de sleutel mede, en daardien hij de lokaliteit zijner woning het best kende, gemakkelijk wist te ontkomen. Men denke zich den schrik van de policie-agenten, die, van het eten halen terug komende, de regter en den kommissaris wanhoopende kreeten hoorde uiten. De hulp van eenen slotenmaker werd vereischt om de deur te openen; maar om de ontvlugten na te zetten was het thans te laat.

De grootzegelbewaarder heeft aan de Heer Legonidec de instructie doen intrekken. Den policiekommissaris is onmiddelijk door den Minister van binnenlandsche zaken zijn ontslag gegeven.

Pepin heeft aan den President van het Pairhof gemeld, dat hij zich gevangen zoude stellen, zoodra het regtsgeding tot het punt van beslissing was gekomen!

Den *Moniteur* van 23 September echter, meldt dat de Heer Pepin weder in hechtenis is genomen. Na langdurige nasporingen was het aan de policie gelukt te ontdekken dat hij zich te Magny bij Meaux, ten huize van eenen pachter van dat dorp zich bevond. Er werden onderscheidene policie-agenten derwaarts gezonden, en ten vier uren in den morgen hadden zij het huis van alle zijden omringd. Door het geraas gewekt, was Pepin in haast opgestaan; men vond hem half gekleed in een achter kabinet verborgen. Hij werd terstond in een postchais geplaatst en onder goed geleide naar Parijs gebragt.

SCHEEPSTIJDINGEN.

INNENGEKOMEN.

Den 20sten dezer, het Schip *Elisabeth Cornelia*, Kapt. J. D. Duits, hebbende 54 dagen reis; Passagiers: den Wel-Edele Gestr. Heer C. A. LAMBERT, Echtgenoot en Kind en de Heer M. LAURENSEN.

Idem, het Schip *Sophia Cecilia*, Kapt. B. F. Ipsen, hebbende 45 dagen reis; Passagiers: Mevrouw L. ROMAN, geb. CARTER, hare Dochter en eene Bediende.

Idem, het Schip *De Nederlander*, Kapt. C. Hofker, hebbende 61 dagen reis, Passagier, de Heer JOHN PIKKERING. — Allen van *Amsterdam*.

Den 25sten, de Nederlandsche Schoener *Ludolph en Constant*, Kapt. F. M. Streng, van Demerarij; Passagier: de Heer F. POTTS.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

29 Aug. J. C. Willems, *Henriette*. — 30 Aug. J. H. Bodeman, *Wilhelmina Frederica*. — 13 Sept. K. Spiegelberg, *Edams Welvaren*. — 14 Sept. A. van der Meijden, *Harmonie*. — 15 Sept. C. Meijer, *Atalante*. — 18 Sept. A. K. de Wijk, *Jongevrouw Maria*. — 21 Sept. H. A. Schuring, *Catharina Elvina*. — 24 Sept. J. Andresen, *Clasina Adriana*.

TE AMSTERDAM, NAAR HERWAARTS, LIGGEN IN LADING:

A. H. Trip, *la Liberté*. — C. Zeel, *het Vertrouwen*. — G. van Medevoort, *de Jonge Willem*. — R. C. Stade, *de Dageraad*. — J. C. Willems, *Henriette*. — H. T. van Slooten, *de Jonge Cornelis*. — A. van der Meijden, *de Harmonie*. K. Spiegelberg, *Edams Welvaren*.

ADVERTENTIEN.

Aanbesteding.

De *Administrateur van Financiën*, zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West Indische Bezittingen, aan de minst inschrijvenden aanbesteden, de onmiddelijke levering van:

(1706¼) *Zeventien honderd zes en een kwart Ellen* WIT LINNEN ⅞ breed; — en

(700) *Zeven honderd Paren* SCHOENEN, voor Militairen,

op de condition en voorwaarden, welke voor de gegadigden aan het lokaal der Financiele Administratie ter lezing liggen, alwaar de verzegelde inschrijving-billetten, vergezeld van monsters, zullen worden aangenomen, tot des voormiddags ten uren, van Woensdag den 2den December aanstaande.

Paramaribo den 26 November 1835.

De Administrateur voornoemd,

CH. LEERS.

(43034) **Uit de Hand te Koop of te Huur.**

Een HUIS en ERF, gelegen aan de *Klipsteenenstraat*. — Nadere informatien bij

J. C. DOEBBLEBEN qq.

DEGENHARD & KRAMER hebben met de aangekomene Schepen ontvangen: beste zeeuwsche Aardappelen en Uijen; Zoetemelksche-, Komijne en Limburger Kaas; Boter; Hammen; ½ tonnen Rooken Pekelspek; Zout Vleesch; Paterstukken; Rookvleesch; Brunswijker Worst; Gerookte Ossen Tongen; vaatjes Worst; Sausijsjes; Rolpens; Tongen; Carbonade; Kalfschijven en Rollade in blik; gedroogde Groentens; Snijboonen; Broodsuiker; Theën en Kruidenierswaren.

IN VOORRAAD:

Dranken; Vruchten op Brandewijn; Likeuren; Stukgoederen; Kramerijen en meer andere Goederen. (42133)

Paramaribo den 26 November 1835.

G. J. LUGARD & Co. hebben per de laatst gearriveerde Schepen ontvangen en bieden te koop aan:

Aardappelen; Boter; zoetemelksche en komijne Kazen; Westphaalsche Hammen; Rookspek; Rolpens; Saucijsjes en Worst; Vruchten op Brandewijn; Zuurgoed; Anchovisch; Haring in potten; gerookte Zalm in blik; Stokvisch; roode Wijn in vaten en in kisten; witte Wijn; Haver; Vilte en Zijde Heeren en Kinder Hoeden; fijn Linnen; en meer andere Goederen. (38087)

Paramaribo, 27 November 1835.

N. J. C. BAARS heeft per Kapt. B. F. IPSEN ontvangen:

Beste Zand Aardappelen; zoetemelksche Kazen; Boter; Bloemkool; Olijven en Augurkjes; benevens diverse andere Provisien. (43027)

A. CATRIELS heeft ontvangen per de laatste gearriveerde Schepen:

Boter; Zoetemelksche-, Leidsche- en Edammer Kazen; Ham; Rookspek; ½ tonnen Zoutvleesch; Worst; Saucijsjes en andere Goederen meer. (43033)

Paramaribo, den 25 November 1835.

(43036) **VENDU:**

Ten huize van M. VAN DER ELST, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, op Maandag Morgen den 30sten dezer voor rekening die het aangaat: van 7 heele en 2 halve Oxhoofden Roode Wijn, 8 dozijn Madera; 28 dozijn Rhijnwijn en 156 kelders Genever. En om verkoop rekening te sluiten: zwart Circassienne, blaauwe Jassen, Siamoise, Marceille, enz.

(42190) Kapt. K. M. HILLERS, voerende het Schip *Catharina*, is van voornemens tegen den 15den December e. k., de reis naar *Amsterdam* aan te nemen.

Paramaribo, 26 November 1835.

(43020) W. BENJAMINS vertrekt.

Ter Drukkerij van FUCHS & Co.